

В'ячеслав Станіславович Політанський

*Сектор теоретико-методологічних проблем організації державної влади
Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-4664-8537>*

Ганна Миколаївна Зайкіна

*Кафедра правового забезпечення та адміністрування транспортної діяльності
Український державний університет залізничного транспорту
Харків, Україна*

*Сектор теоретико-методологічних проблем організації державної влади
Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України
Харків, Україна
<https://orcid.org/0009-0007-7141-1391>*

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА З УПРАВЛІННЯ РЕЗЕРВАМИ УКРАЇНИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Анотація. У статті здійснено комплексне дослідження особливостей взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування в умовах трансформації системи публічного адміністрування, децентралізаційних процесів і функціонування держави в умовах воєнного стану. Досліджено теоретико-правові засади взаємодії суб'єктів публічної адміністрації, розкрито зміст категорії взаємодії як адміністративно-правового явища та визначено її місце у механізмі реалізації публічної влади. Проаналізовано сутність, ознаки та принципи взаємодії між центральним органом виконавчої влади у сфері управління державними резервами та органами місцевого самоврядування. Особливу увагу приділено характеристиці організаційно-правових форм взаємодії, серед яких виокремлено координаційні, інформаційні, контрольні та ресурсні форми співпраці. Досліджено адміністративно-правовий статус Державного агентства з управління резервами України, визначено його місце у системі органів виконавчої влади, а також розкрито правову природу органів місцевого самоврядування як самостійних суб'єктів публічної влади. У межах дослідження здійснено системний аналіз нормативно-правових актів, що регулюють взаємодію зазначених суб'єктів, включаючи Конституцію України, законодавство у сфері державного резерву, місцевого самоврядування та правового режиму воєнного стану, а також підзаконні нормативно-правові акти. Визначено особливості компетенції суб'єктів взаємодії у сфері формування,

зберігання та використання державних резервів, а також забезпечення життєдіяльності територіальних громад. Проаналізовано специфіку організаційно-правових механізмів взаємодії в умовах воєнного стану та кризових ситуацій. Встановлено, що в умовах підвищених безпекових загроз відбувається трансформація механізмів публічного адміністрування в напрямі посилення централізації управління, розширення повноважень органів державної влади та підвищення ролі військових адміністрацій у координації використання державних резервів. Виокремлено ключові проблеми взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування. На підставі проведеного дослідження сформульовано авторські пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового механізму їх взаємодії.

Ключові слова: публічне адміністрування; Державне агентство з управління резервами України; органи місцевого самоврядування; державний матеріальний резерв; воєнний стан; адміністративно-правове забезпечення; децентралізація; цифровізація.

Viacheslav S. Politanskyi

Sector of Theoretical and Methodological Problems of the Organization of State Power
Scientific Research Institute of State Building and Local Government
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-4664-8537>

Hanna M. Zaikina

Department of Legal Support and Administration of Transport Activities
Ukrainian State University of Railway Transport
Kharkiv, Ukraine

Sector of Theoretical and Methodological Problems of the Organization of State Power
Scientific Research Institute of State Building and Local Government
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0007-7141-1391>

FEATURES OF THE INTERACTION BETWEEN THE STATE AGENCY FOR RESERVES MANAGEMENT OF UKRAINE AND LOCAL GOVERNMENT BODIES

Abstract. *The article carries out a comprehensive study of the features of the interaction between the State Agency for Reserve Management of Ukraine and local self-government bodies in the context of the transformation of the public administration system, decentralization processes and the functioning of the state under martial law. The theoretical and legal principles of the interaction of public administration entities are studied, the content of the category of interaction as an administrative and legal phenomenon is revealed and its place in the mechanism of the implementation of public power is determined. The essence, features and principles*

of interaction between the central executive body in the field of state reserve management and local self-government bodies are analyzed. Special attention is paid to the characteristics of organizational and legal forms of interaction, among which coordination, information, control and resource forms of cooperation are distinguished. The administrative and legal status of the State Agency for Reserve Management of Ukraine is studied, its place in the system of executive bodies is determined, and the legal nature of local self-government bodies as independent subjects of public power is also revealed. The study conducted a systematic analysis of regulatory legal acts regulating the interaction of the above-mentioned entities, including the Constitution of Ukraine, legislation in the field of state reserves, local self-government and the legal regime of martial law, as well as subordinate regulatory legal acts. The features of the competence of the entities of interaction in the field of formation, storage and use of state reserves, as well as ensuring the vital activity of territorial communities were determined. The specifics of organizational and legal mechanisms of interaction in conditions of martial law and crisis situations were analyzed. It was established that in conditions of increased security threats, the transformation of public administration mechanisms is taking place in the direction of strengthening the centralization of management, expanding the powers of state authorities and increasing the role of military administrations in coordinating the use of state reserves. Key problems of interaction between the State Agency for Reserve Management of Ukraine and local self-government bodies were identified. Based on the conducted study, the author's proposals were formulated to improve the administrative and legal mechanism of their interaction.

Keywords: public administration; State Agency for Reserve Management of Ukraine; local governments; state material reserve; martial law; administrative and legal support; decentralization; digitalization.

ВСТУП

Сучасний етап розвитку системи публічного адміністрування України характеризується суттєвими трансформаційними процесами, зумовленими реформою децентралізації, цифровізацією управлінських процесів, необхідністю забезпечення національної безпеки та функціонування держави в умовах воєнного стану. За таких умов особливої актуальності набуває проблема ефективної взаємодії між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у сфері управління державними резервами, оскільки саме належна координація діяльності суб'єктів публічної адміністрації забезпечує стабільність функціонування державного механізму, оперативне реагування на кризові ситуації та задоволення базових потреб територіальних громад. У сучасній адміністративно-правовій доктрині взаємодія суб'єктів публічної влади розглядається як одна із ключових передумов ефективності реалізації державної політики та належного функціонування системи публічного управління.

Проблематика взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування активно досліджується як у вітчизняній, так і в зарубіжній юридичній науці. В останні роки значна увага приділяється питанням координації суб'єктів публічної адміністрації в умовах децентралізації та кризового управління. Зокрема, у дослідженні О. Антонюк розкрито особливості взаємодії органів вико-

навчої влади та органів місцевого самоврядування в процесі оптимізації повноважень на базовому рівні публічного управління [1, с. 213]. У праці С. Прокопенка проаналізовано сучасні тенденції взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері адміністративних послуг в умовах цифровізації та реформування публічного адміністрування [1, с. 27–28]. Водночас В. Божко досліджує правовий механізм взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, акцентуючи увагу на трансформації адміністративно-правових механізмів координації [3, с. 9–11].

Окремі аспекти форм і принципів взаємодії органів публічної влади висвітлені в працях Р. Панчишина, який досліджував поняття та форми взаємодії органів місцевого самоврядування і місцевих органів державної виконавчої влади [4, с. 111]. Значний науковий інтерес становлять також роботи, присвячені проблемам міжрівневої координації суб'єктів публічної влади, функціонуванню системи публічного управління в умовах децентралізації та забезпеченню стійкості територіальних громад у кризових умовах. Зокрема, В. Куйбіда й А. Ткачук досліджують трансформацію системи місцевого самоврядування в умовах адміністративно-територіальної реформи та акцентують увагу на необхідності посилення координації між центральними органами виконавчої влади та територіальними громадами в процесі реалізації державної політики [5].

Попри значну кількість наукових праць, проблематика взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування досі не отримала комплексного адміністративно-правового дослідження. Особливо це стосується питань нормативно-правового забезпечення координації у сфері формування, зберігання та використання державних резервів, адміністративних процедур міжвідомчої взаємодії, функціонування механізмів ресурсного забезпечення територіальних громад в умовах воєнного стану та цифрової трансформації системи публічного управління. Вказані обставини свідчать про актуальність обраної теми дослідження та необхідність вироблення нових наукових підходів до вдосконалення адміністративно-правового механізму взаємодії суб'єктів публічної адміністрації у сфері управління державними резервами.

Метою статті є комплексне дослідження особливостей взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування крізь призму адміністративно-правового регулювання, визначення проблем функціонування відповідного механізму взаємодії та формування науково обґрунтованих пропозицій щодо його вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження: розкрити поняття взаємодії в системі публічного адміністрування як адміністративно-правової категорії; визначити сутність, ознаки та принципи взаємодії між Державним агентством з управління резервами України та органами місцевого самоврядування; дослідити нормативно-правові засади взаємодії суб'єктів пу-

блічної адміністрації; охарактеризувати організаційно-правові форми взаємодії; проаналізувати особливості функціонування механізму взаємодії в умовах воєнного стану; виявити проблемні аспекти адміністративно-правового забезпечення відповідної діяльності та запропонувати шляхи їх вирішення.

Наукова новизна дослідження полягає у формуванні комплексного адміністративно-правового підходу до аналізу взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування як складової системи публічного адміністрування. У статті запропоновано авторське бачення сутності та форм взаємодії у сфері управління державними резервами, удосконалено підходи до визначення адміністративно-правового статусу суб'єктів відповідної взаємодії, а також обґрунтовано напрями модернізації нормативно-правового й організаційного забезпечення координації органів публічної влади в умовах сучасних безпекових викликів і цифрової трансформації державного управління.

1. МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів наукового пізнання, застосування яких зумовлено предметом, метою та завданнями статті. Дослідження особливостей взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування здійснювалося з позицій сучасної доктрини адміністративного права та теорії публічного адміністрування, що дозволило розглянути відповідну взаємодію як комплексне адміністративно-правове явище.

У процесі дослідження використано *діалектичний* і *системний* методи, завдяки яким проаналізовано розвиток і трансформацію механізмів взаємодії суб'єктів публічної адміністрації в умовах децентралізації та воєнного стану, а також визначено місце Державного агентства з управління резервами України в системі органів виконавчої влади. *Формально-юридичний* метод застосовано для аналізу Конституції України, законів України, підзаконних нормативно-правових актів та інших джерел адміністративного законодавства, що регламентують діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері управління резервами.

Структурно-функціональний метод дав можливість охарактеризувати основні форми взаємодії між суб'єктами публічної влади, зокрема координаційну, інформаційну, ресурсну та контрольну. Використання *порівняльно-правового* методу дозволило дослідити сучасні підходи до міжвідомчої координації та функціонування систем державних резервів у кризових умовах. Крім того, метод *правового моделювання* застосовано для формування авторських пропозицій щодо вдосконалення адміністративно-правового механізму взаємодії між Державним агентством з управління резервами України й органами місцевого самоврядування.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

2.1. Теоретико-правові засади дослідження взаємодії суб'єктів публічної адміністрації у сфері управління державними резервами

У сучасній адміністративно-правовій доктрині категорія «взаємодія» посідає одне з ключових місць у дослідженні функціонування системи публічного адміністрування. Це зумовлено тим, що ефективність реалізації публічних функцій держави безпосередньо залежить не лише від належного правового статусу окремих органів, а й від узгодженості їх діяльності. Відтак взаємодія в системі публічного адміністрування постає як складне багаторівневе явище, що охоплює як організаційні, так і правові аспекти координації діяльності суб'єктів владних повноважень.

На нашу думку, взаємодію доцільно розглядати як урегульовану нормами адміністративного права узгоджену діяльність суб'єктів публічної адміністрації, спрямовану на досягнення спільної мети шляхом поєднання їх компетенцій, ресурсів та управлінських рішень. Такий підхід дозволяє відмежувати взаємодію від суміжних категорій, зокрема підпорядкування або координації, підкреслюючи її горизонтально-вертикальну природу та функціональну спрямованість. У цьому контексті взаємодія виступає не лише інструментом управління, а й самостійною адміністративно-правовою формою реалізації публічної влади.

Сутність взаємодії між органами виконавчої влади, зокрема Державним агентством з управління резервами України, та органами місцевого самоврядування полягає в забезпеченні балансу між централізованим управлінням державними ресурсами та автономією територіальних громад. З одного боку, Державне агентство реалізує державну політику в сфері формування та використання матеріальних резервів, що передбачає наявність владних повноважень і управлінської ієрархії. З іншого боку, органи місцевого самоврядування здійснюють самостійне вирішення питань місцевого значення, що закріплено на конституційному рівні.

У цьому контексті взаємодія зазначених суб'єктів характеризується низкою специфічних ознак. По-перше, вона має публічно-владний характер, оскільки здійснюється у сфері реалізації державної політики. По-друге, взаємодія є функціонально обумовленою, адже виникає з необхідності вирішення конкретних управлінських завдань, зокрема забезпечення потреб населення в кризових умовах. По-третє, вона має змішаний характер, поєднуючи елементи як субординації, так і координації. По-четверте, взаємодія носить процедурний характер, реалізуючись через визначені адміністративні процедури та форми управлінської діяльності.

Важливе значення для розуміння природи взаємодії має аналіз її принципів. Принцип законності означає, що всі дії суб'єктів взаємодії повинні ґрунтуватися на нормах Конституції та законів України, що забезпечує правову визначеність і передбачуваність управлінських рішень. Принцип субсидіарності передбачає,

що повноваження повинні реалізовуватися на найближчому до громадянина рівні, якщо це не суперечить ефективності їх виконання. Це особливо актуально у відносинах між центральними органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування [6, с. 26–45].

Принцип координації відображає необхідність узгодження дій суб'єктів взаємодії, що досягається через спільне планування, обмін інформацією та погодження управлінських рішень. Принцип відповідальності означає, що кожен суб'єкт несе юридичну відповідальність за результати своєї діяльності в межах компетенції. Принцип інформаційної відкритості забезпечує прозорість взаємодії, доступ до інформації та можливість контролю з боку суспільства [7, с. 54–55].

Розкриваючи види взаємодії, слід зазначити, що у сфері управління державними резервами вони мають чітко виражений функціональний характер. Координаційна взаємодія передбачає узгодження стратегічних і тактичних рішень щодо формування та використання резервів. Інформаційна взаємодія полягає в обміні даними про потреби територіальних громад, наявні ресурси та можливості їх використання. Контрольна взаємодія забезпечує моніторинг ефективності використання резервів і дотримання встановлених процедур. Ресурсна взаємодія, у свою чергу, пов'язана із безпосереднім розподілом і використанням матеріальних цінностей державного резерву [4, с. 111–112].

Що стосується місце Державного агентства з управління резервами України в системі органів виконавчої влади, то воно визначається його спеціальною компетенцією у сфері державного матеріального резерву. Агентство виступає центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Його адміністративно-правовий статус характеризується наявністю владних повноважень, спеціальної компетенції, а також відповідальності за реалізацію державної політики у відповідній сфері.

Водночас органи місцевого самоврядування мають особливу правову природу, яка відрізняє їх від органів виконавчої влади. Вони є самостійними суб'єктами публічної влади, що діють від імені територіальних громад і наділені власною компетенцією. Їх діяльність не входить до системи органів виконавчої влади, що забезпечує інституційну автономію та можливість самостійного вирішення питань місцевого значення.

2.2. Нормативно-правове забезпечення взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування

Що стосується нормативно-правових засад взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування, то, на нашу думку, вони формуються в межах багаторівневої системи правового регулювання, що включає конституційні норми, законодавчі акти та підзаконні нормативні документи. Така ієрархічна побудова забезпечує як загальну правову рамку функ-

ціонування суб'єктів публічної адміністрації, так і конкретизацію їх повноважень і процедур взаємодії. При цьому саме системний підхід до аналізу зазначених актів дозволяє виявити не лише формально визначені зв'язки, а й реальні механізми їх практичної реалізації.

Конституційний рівень правового регулювання визначає фундаментальні засади взаємодії через закріплення принципів організації публічної влади, розмежування повноважень між державою та місцевим самоврядуванням, а також гарантій їх діяльності. Зокрема, Основний Закон України встановлює, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження в межах, визначених Конституцією і законами України, що створює правову основу для їх взаємодії. Водночас закріплення принципів місцевого самоврядування як самостійної форми здійснення публічної влади обумовлює необхідність узгодження централізованих управлінських рішень із інтересами територіальних громад [8].

Законодавчий рівень деталізує конституційні положення та визначає конкретні правові механізми взаємодії. Важливе значення в цьому контексті має законодавство про державні резерви, яке регламентує порядок формування, зберігання та використання резервів, а також визначає повноваження відповідних органів виконавчої влади [9]. У свою чергу, законодавство про місцеве самоврядування встановлює компетенцію органів місцевого самоврядування щодо забезпечення життєдіяльності територіальних громад, що об'єктивно зумовлює їх участь у процесах використання державних резервів, особливо в умовах надзвичайних ситуацій [10].

Підзаконний рівень правового регулювання забезпечує конкретизацію та деталізацію механізмів взаємодії. Постанови Кабінету Міністрів України визначають організаційні засади функціонування Державного агентства з управління резервами України, порядок використання резервів, а також процедури взаємодії з іншими органами. Відомчі нормативні акти, у свою чергу, регламентують внутрішні аспекти діяльності та координації, що дозволяє забезпечити оперативність управлінських рішень [11].

Окрему роль відіграє законодавство у сфері правового режиму воєнного стану, яке істотно трансформує механізми взаємодії між суб'єктами публічної влади. В умовах воєнного стану відбувається перерозподіл повноважень на користь органів державної влади, що супроводжується посиленням координаційних функцій та обмеженням автономії місцевого самоврядування. У такій ситуації взаємодія набуває більш імперативного характеру, що відображає пріоритет забезпечення національної безпеки та оборони [12].

Повноваження Державного агентства з управління резервами України визначаються його адміністративно-правовим статусом як центрального органу виконавчої влади зі спеціальною компетенцією. Основними напрямками діяльності Агентства є формування державного матеріального резерву, забезпечення його

зберігання, оновлення та використання відповідно до встановлених процедур. Зазначені повноваження мають комплексний характер і включають як нормотворчі, так і управлінські функції.

У сфері формування резервів Агентство здійснює планування обсягів і номенклатури матеріальних цінностей, що підлягають накопиченню, з урахуванням потреб держави та можливих кризових сценаріїв. У сфері зберігання воно забезпечує організацію системи збереження матеріальних ресурсів, включаючи контроль за їх якістю та станом. У сфері використання резервів Агентство приймає рішення щодо їх відпуску, що нерозривно пов'язано із взаємодією з іншими суб'єктами публічної адміністрації, зокрема органами місцевого самоврядування [13]. Особливістю повноважень Агентства є їх спрямованість на забезпечення публічних інтересів загальнодержавного значення, що обумовлює необхідність координації з регіональним і місцевим рівнями управління. Водночас наявність владних повноважень дозволяє Агентству виступати ініціатором і координатором взаємодії, що підкреслює його ключову роль у системі управління державними резервами.

У свою чергу, компетенція органів місцевого самоврядування в контексті взаємодії з Державним агентством з управління резервами України визначається їх функціональним призначенням як суб'єктів, відповідальних за забезпечення життєдіяльності територіальних громад. Законодавство закріплює за ними повноваження у сферах житлово-комунального господарства, соціального захисту, цивільного захисту й інших напрямів, що безпосередньо пов'язані з використанням матеріальних ресурсів.

Особливого значення набуває участь органів місцевого самоврядування в ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, де використання державних резервів є одним із ключових інструментів реагування. У таких умовах вони виступають не лише споживачами ресурсів, але й активними учасниками процесу їх розподілу та використання, що зумовлює необхідність тісної взаємодії з центральними органами виконавчої влади.

Водночас компетенція органів місцевого самоврядування характеризується певною автономією, що проявляється в праві самостійного прийняття рішень у межах власних повноважень. Це створює передумови для виникнення як конструктивної взаємодії, так і потенційних конфліктів інтересів, що потребує чіткого нормативного врегулювання.

На нашу думку, нормативні підстави взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування можуть бути класифіковані на прямі й опосередковані. Прямі підстави передбачають безпосереднє закріплення обов'язку або права на взаємодію в нормативно-правових актах. До них належать положення законодавства, що визначають порядок використання державних резервів, участь органів місцевого самоврядування у відповідних процесих, а також механізми координації діяльності.

Опосередковані підстави взаємодії впливають із загальних норм, що визначають повноваження суб'єктів публічної адміністрації й їх обов'язок діяти в інтересах держави та територіальних громад. Вони не містять прямого припису щодо взаємодії, однак створюють правове підґрунтя для її здійснення. Саме такі норми забезпечують гнучкість адміністративно-правового регулювання, дозволяючи адаптувати взаємодію до конкретних умов і потреб. Важливою особливістю нормативних підстав взаємодії є їх фрагментарний характер, що проявляється у відсутності єдиного системного акта, який би комплексно регулював відповідні відносини. Це обумовлює необхідність подальшого вдосконалення законодавства з метою підвищення ефективності взаємодії між суб'єктами публічної адміністрації.

2.3. Організаційно-правові механізми взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування

Що стосується організаційно-правових форм взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування, то, на нашу думку, це питання потребує виходу за межі формально-юридичного аналізу та врахування реальних управлінських практик, що склалися у сфері публічного адміністрування. Саме через відповідні форми взаємодії відбувається практична реалізація повноважень суб'єктів, що були визначені на нормативному рівні, а також забезпечується узгодженість їх діяльності в умовах динамічних суспільних викликів.

Однією з базових форм взаємодії виступає укладення угод про співпрацю між центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Хоча законодавство України не завжди прямо передбачає такі угоди як обов'язковий елемент взаємодії у сфері державного резерву, практика міжінституційної кооперації свідчить про їх важливу роль у врегулюванні конкретних аспектів спільної діяльності. На нашу думку, такі угоди можуть визначати правильний порядок обміну інформацією, необхідні механізми реагування на кризові ситуації, а також особливості законного використання матеріальних ресурсів у визначених межах певних територіальних громад.

Крім того, важливою формою взаємодії також є здійснення спільного планування та проведення заходів щодо формування та використання державних резервів. Саме в межах цієї форми відбувається необхідне узгодження наявних потреб територіальних громад із загальнодержавною політикою у сфері державних резервів, що дозволяє забезпечити більш раціональне використання ресурсів, а також підвищити рівень готовності до надзвичайних ситуацій. Більш того, таке планування має особливе значення в умовах воєнного стану, коли потреби регіонів можуть змінюватися вкрай динамічно.

Ще однією важливою формою взаємодії є інформаційний обмін, який забезпечує циркуляцію даних про стан резервів, потреби територіальних громад, на-

явні ресурси та можливості їх використання. Інформаційна взаємодія є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також виступає передумовою для реалізації інших форм взаємодії. Наприклад, у сфері цивільного захисту функціонує система оперативного інформування про надзвичайні ситуації, яка реалізує можливість обміну даними між центральними органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування. На нашу думку, такий обмін дозволяє своєчасно та комплексно реагувати на сучасні загрози та приймати законні й обґрунтовані управлінські рішення щодо використання наявних резервів.

Крім того, доволі суттєве значення для здійснення такої взаємодії мають координаційні наради та міжвідомчі робочі групи, проведення яких дозволяє оперативно узгоджувати позиції між різними суб'єктами публічної адміністрації. Такі організаційні форми забезпечують гнучкість управління та можливість швидкого реагування на зміну умов. Вони є особливо актуальними в умовах кризових ситуацій, коли необхідна швидка мобілізація ресурсів і прийняття колективних рішень. Прикладом є діяльність регіональних комісій із питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (ТЕБ і НС), до складу яких входять представники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Саме на таких засіданнях приймаються рішення щодо залучення ресурсів державного резерву, визначаються пріоритети їх використання та координуються дії відповідних служб [14].

Окрім зазначених форм, доцільно виокремити також такі форми взаємодії, як спільні перевірки, консультації, участь представників органів місцевого самоврядування в розробленні управлінських рішень, а також залучення їх до процесів контролю за використанням резервів. Сукупність цих форм свідчить про багатовимірний характер взаємодії, яка не обмежується виключно формальними процедурами, а включає широкий спектр управлінських практик.

У свою чергу варто наголосити, що наведені організаційно-правові форми взаємодії набувають реального змісту лише за умови їх процесуального забезпечення, що здійснюється через систему адміністративних процедур. Саме процедури визначають послідовність дій суб'єктів взаємодії, порядок прийняття рішень, а також механізми їх реалізації та контролю.

У сфері управління державними резервами адміністративні процедури охоплюють, зокрема, порядок формування запитів на використання резервів, їх погодження, прийняття відповідних управлінських рішень і контроль за їх виконанням. Участь органів місцевого самоврядування в цих процедурах забезпечує врахування місцевих потреб і специфіки конкретних територій. Особливого значення має правильна організована координація діяльності суб'єктів, що включає погодження рішень, проведення консультацій, а також застосування за потреби механізмів контролю. За таких умов процедури виступають не лише інструментом реалізації повноважень, але і при цьому гарантією дотримання основних прин-

ципів, як-то законності, прозорості та відповідальності. Більш того, чітке визначення порядку дій, строків і відповідальних осіб дозволяє мінімізувати ризики дублювання функцій, перевищення повноважень або бездіяльності.

Крім того, варто наголосити, що сьогодні, розвиток публічного адміністрування характеризується активним упровадженням сучасних цифрових технологій, які доволі суттєво трансформують форми та механізми взаємодії між суб'єктами публічної влади. У сфері управління державними резервами цифровізація виступає важливим чинником підвищення ефективності управлінських процесів і забезпечення їх прозорості. Електронне урядування створює передумови для автоматизації процесів обміну інформацією, що дозволяє значно скоротити час прийняття рішень і зменшити вплив людського фактору. Використання інформаційних систем обліку резервів забезпечує оперативний доступ до даних про наявні ресурси, їх стан і можливості використання, що є критично важливим у кризових ситуаціях [15].

Важливим напрямом цифровізації є інтеграція інформаційних систем різних суб'єктів публічної адміністрації, що дозволяє забезпечити єдиний інформаційний простір. Такий підхід сприяє підвищенню узгодженості управлінських рішень і мінімізації ризиків інформаційної асиметрії. Водночас упровадження цифрових технологій потребує належного нормативного забезпечення, зокрема у сфері захисту інформації та персональних даних. Таким чином, цифровізація виступає не лише технічним інструментом, а й важливим елементом адміністративно-правового механізму взаємодії, що забезпечує його адаптацію до сучасних умов і підвищення ефективності функціонування [16, с. 27–28].

2.4. Особливості взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану і кризових ситуацій

Крім того, важливим є питання такої взаємодії в умовах воєнного стану та кризових ситуацій. Адже запровадження воєнного стану в Україні зумовило істотну трансформацію адміністративно-правових механізмів взаємодії між суб'єктами публічної адміністрації, зокрема між органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування. Якщо у звичайних умовах така взаємодія базується на принципах координації, субсидіарності та відносної автономії, то в умовах воєнного стану відбувається її переорієнтація на імперативно-координаційну модель, що передбачає домінування централізованих управлінських рішень. Це пояснюється необхідністю забезпечення оперативності реагування, єдності управління та концентрації ресурсів для досягнення стратегічних цілей держави.

У цьому контексті адміністративно-правові механізми взаємодії набувають ознак мобілізаційного управління, що проявляється в спрощенні процедур, скороченні строків прийняття рішень і розширенні дискреційних повноважень орга-

нів державної влади. Водночас така трансформація не скасовує необхідності правового регулювання, а навпаки – підвищує вимоги до його чіткості й узгодженості.

В умовах воєнного стану відбувається суттєве розширення повноважень органів державної влади, що безпосередньо впливає на характер взаємодії з органами місцевого самоврядування. Зокрема, органи виконавчої влади отримують додаткові повноваження щодо управління ресурсами, координації діяльності інших суб'єктів і прийняття обов'язкових до виконання рішень. Одночасно спостерігається обмеження автономії місцевого самоврядування, яке проявляється в передачі частини його повноважень військовим адміністраціям або іншим державним органам. Такий підхід має тимчасовий характер і обумовлений необхідністю забезпечення національної безпеки, однак він змінює баланс між рівнями публічної влади та впливає на механізми їх взаємодії [17, с. 73–74].

Однією з ключових особливостей взаємодії в досліджуваній сфері є оперативне використання державних резервів для забезпечення потреб територіальних громад. У кризових умовах, зокрема під час воєнного стану, значно зростає роль Державного агентства з управління резервами України як координатора процесу розподілу матеріальних ресурсів. Практика свідчить, що рішення щодо використання резервів приймаються в максимально стислі строки, часто за спрощеними процедурами, що дозволяє оперативно реагувати на потреби населення. Така модель взаємодії характеризується високим рівнем взаємозалежності та необхідністю постійного обміну інформацією.

Особливе місце в системі взаємодії в умовах воєнного стану займають військові адміністрації, які виступають проміжною ланкою між центральними органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування. Їх діяльність спрямована на забезпечення реалізації державної політики на відповідних територіях, а також на координацію дій різних суб'єктів публічної адміністрації. Військові адміністрації наділені широкими повноваженнями, включаючи право приймати обов'язкові до виконання рішення, координувати діяльність органів місцевого самоврядування та забезпечувати використання державних ресурсів. У контексті управління резервами вони відіграють ключову роль у визначенні пріоритетів використання ресурсів та організації їх розподілу [12].

Аналіз практики взаємодії в період воєнного стану дозволяє виокремити низку характерних тенденцій. По-перше, спостерігається підвищення рівня централізації управління, що забезпечує швидкість прийняття рішень, але водночас знижує рівень автономії місцевого самоврядування. По-друге, зростає значення неформальних механізмів взаємодії, зокрема оперативних комунікацій і координаційних нарад. По-третє, відзначається активне залучення органів місцевого самоврядування до процесів реалізації державної політики, що свідчить про їх важливу роль у забезпеченні життєдіяльності територіальних громад. По-

четверте, спостерігається інтеграція різних рівнів публічної влади в межах єдиної системи реагування на кризові ситуації.

2.5. Проблеми та перспективи вдосконалення адміністративно-правового механізму взаємодії Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування

Попередній аналіз організаційно-правових форм і особливостей взаємодії в кризових умовах дає підстави стверджувати, що, попри наявність нормативної бази та сформованих управлінських практик, відповідний механізм не є цілісним і позбавленим суперечностей. Однією з базових проблем виступає нечіткість розмежування повноважень між Державним агентством з управління резервами України та органами місцевого самоврядування. Законодавство лише фрагментарно визначає їх роль у процесах формування, розподілу та використання державних резервів, що призводить до виникнення ситуацій правової невизначеності, особливо в умовах кризових навантажень. Зокрема, нечіткість розмежування повноважень підтверджується ситуаціями, коли рішення щодо відпуску матеріальних цінностей приймаються на центральному рівні без достатнього врахування локальних потреб або можливостей їх реалізації на місцях. Прикладом є централізоване рішення про відпуск значних обсягів матеріальних ресурсів (зокрема пального, зерна, продовольства) із державного резерву для потреб оборони й інших сфер, що потребувало оперативної координації з регіонами, однак не завжди супроводжувалося чіткими алгоритмами взаємодії з місцевими органами [18, с. 122].

Іншою суттєвою проблемою є недостатній рівень координації між суб'єктами взаємодії. Відсутність єдиних процедур узгодження управлінських рішень, а також чітко визначених каналів комунікації зумовлює несвоєчасність або неузгодженість дій. Це особливо проявляється в ситуаціях, що потребують оперативного реагування, де навіть незначні затримки можуть мати суттєві наслідки для забезпечення потреб населення. У перші місяці повномасштабної агресії, коли виникала потреба швидкого розподілу ресурсів, практика показала, що відсутність єдиного координаційного механізму в сфері резервів ускладнювала узгодження дій між центральними органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування, що підтверджується урядовими оцінками стану системи державного резерву як такої, що потребує докорінного реформування.

Важливим аспектом проблематики є інформаційна фрагментарність, що проявляється у відсутності єдиного інформаційного простору між органами державної влади та місцевого самоврядування. Дані про наявні ресурси, їх стан і потреби територіальних громад часто є розпорошеними або несистематизованими, що ускладнює прийняття ефективних управлінських рішень. Зокрема, у процесі управління резервами виявлялися випадки накопичення товарів, що не відповідали актуальним потребам або втратили свою актуальність, що свідчить про відсутність належного інформаційного обміну між суб'єктами, відповідальними

за формування резервів і визначення реальних потреб населення. Прикладом є багаторічне накопичення певних видів продукції, що в подальшому підлягала утилізації [19].

Окремо слід виокремити проблему дублювання функцій, яка виникає внаслідок нечіткого визначення компетенції суб'єктів. У практиці публічного адміністрування це проявляється в паралельному виконанні однакових або схожих функцій різними органами, що призводить до нераціонального використання ресурсів і зниження ефективності управління. Наприклад, рішення про продаж значних обсягів зерна або іншого майна, що тривалий час зберігалось без належного використання, свідчить про недосконалість механізмів планування та координації [20].

Не менш значущою є недосконалість нормативної бази, яка характеризується відсутністю комплексного підходу до регулювання взаємодії. Наявні нормативно-правові акти не формують єдиної системи, що ускладнює їх практичне застосування та створює передумови для різного тлумачення норм. Зокрема, було встановлено, що чинна модель державного резерву не відповідає сучасним викликам, включаючи воєнні загрози, що обумовило розроблення нової стратегії реформування [21].

На нашу думку, причини зазначених проблем мають комплексний характер і зумовлені як об'єктивними, так і суб'єктивними чинниками. До об'єктивних слід віднести складність самої системи публічного адміністрування, що поєднує різні рівні влади, а також динамічність суспільних процесів, які потребують постійної адаптації управлінських механізмів. У цьому контексті законодавство не завжди встигає за змінами практики, що призводить до виникнення прогалин і колізій.

Серед наявних суб'єктивних причин важливу роль відіграє недостатній рівень інституційної спроможності окремих органів, що проявляється у відсутності належних кадрових, технічних та організаційних ресурсів. Це ускладнює реалізацію навіть тих повноважень, які прямо передбачені законодавством. Крім того, слід ураховувати вплив наявних кризових умов, зокрема воєнного стану, які посилюють існуючі проблеми та створюють нові виклики.

Вирішення зазначених проблем потребує комплексного підходу, що включає як нормативно-правові, так і організаційні заходи. Одним із ключових напрямів є внесення змін до законодавства з метою чіткого розмежування повноважень між суб'єктами взаємодії та визначення процедур їх реалізації. Це дозволить підвищити рівень правової визначеності та зменшити ризики дублювання функцій. Мовиться про стандартизацію процесів прийняття рішень, визначення чітких строків їх реалізації, а також запровадження механізмів контролю за виконанням. У цьому контексті значний потенціал має Закон України «Про адміністративну процедуру», який закладає основу для формування єдиних стандартів управлінської діяльності [22].

Не менш важливим є використання та впровадження цифрових платформ взаємодії, які дозволяють створити єдиний інформаційний простір і забезпечити оперативний обмін даними, зокрема використання електронних аукціонів для реалізації матеріальних цінностей державного резерву через систему «Прозорро. Продажі» [23]. Використання сучасних інформаційних технологій сприятиме підвищенню прозорості, ефективності й узгодженості управлінських рішень.

Підвищення рівня інституційної спроможності органів публічної адміністрації також є необхідною умовою вдосконалення взаємодії. Це передбачає розвиток кадрового потенціалу, удосконалення організаційної структури та забезпечення належного матеріально-технічного забезпечення.

Крім того, значущим є вдосконалення механізмів планування, зокрема шляхом залучення органів місцевого самоврядування до визначення потреб територіальних громад. Практика свідчить, що саме на місцевому рівні формується найбільш точне уявлення про потреби населення, що має бути враховано при формуванні державних резервів.

Окрему увагу слід приділити розвитку механізмів міжрівневої координації, які забезпечують узгодженість дій різних суб'єктів публічної влади. Йдеться про створення постійно діючих координаційних органів, удосконалення процедур взаємодії та запровадження механізмів спільного планування.

Узагальнюючи викладене, доцільно сформулювати низку авторських пропозицій, спрямованих на оптимізацію взаємодії між Державним агентством із управління резервами України та органами місцевого самоврядування. По-перше, необхідно розробити та прийняти комплексний нормативно-правовий акт, який би системно врегулював питання взаємодії у сфері управління державними резервами, визначав форми, процедури та принципи взаємодії, а також закріпив положення щодо відповідальності суб'єктів. По-друге, доцільно вважається створити сучасну й інтегровану цифрову платформу для управління державними резервами, яка належно забезпечуватиме доступ до всієї актуальної інформації для суб'єктів такої взаємодії. Це має дозволити підвищити оперативність прийняття необхідних рішень і високу ефективність використання державних ресурсів. По-третє, слід запровадити чіткі процедури координації дій саме в нинішніх кризових умовах, наприклад необхідним вважається визначення алгоритмів взаємодії між центральними органами, військовими адміністраціями й органами місцевого самоврядування. По-четверте, слід запровадити обов'язкові механізми участі органів місцевого самоврядування в процесах планування та використання державних резервів, з метою врахування потреб територіальних громад. По-п'яте, потрібно забезпечити регулярне оновлення резервів із урахуванням реальних потреб, що дозволить уникнути накопичення застарілих або непридатних ресурсів. Загалом оптимізація взаємодії потребує системного підходу, який поєднає вдосконалення нормативно-правової бази, розвиток організаційних механізмів і впровадження

сучасних технологій управління, а також підтверджує необхідність її комплексного реформування та вдосконалення.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що взаємодія Державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування є складним багаторівневим адміністративно-правовим механізмом, спрямованим на забезпечення належного функціонування системи публічного адміністрування в сфері формування, зберігання та використання державних резервів. Така взаємодія має комплексний характер і реалізується через координаційні, інформаційні, контрольні та ресурсні форми діяльності, які поєднують елементи виконавчо-розпорядчого впливу, міжінституційної координації та публічно-сервісного забезпечення потреб територіальних громад. Ефективність відповідної взаємодії безпосередньо залежить від належного нормативно-правового регулювання, чіткого розмежування компетенції суб'єктів публічної влади, дотримання принципів законності, субсидіарності, інформаційної відкритості та відповідальності, а також від рівня організаційної та функціональної узгодженості між центральними органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування.

Водночас проведений аналіз дозволив установити, що сучасний стан адміністративно-правового забезпечення такої взаємодії характеризується наявністю низки системних проблем, серед яких особливого значення набувають фрагментарність нормативної бази, недостатня інституційна координація, дублювання окремих функцій, обмеженість цифрової інтеграції та відсутність уніфікованих адміністративних процедур взаємодії. В умовах воєнного стану та кризових ситуацій зазначені проблеми набувають особливої актуальності, оскільки безпосередньо впливають на оперативність прийняття управлінських рішень і забезпечення життєдіяльності територіальних громад. У зв'язку з цим необхідним вбачається вдосконалення адміністративно-правового механізму взаємодії шляхом системного оновлення законодавства, розвитку цифрових платформ обміну інформацією, впровадження сучасних адміністративних процедур координації та посилення міжрівневої взаємодії суб'єктів публічної адміністрації. Запропоновані в дослідженні підходи спрямовані на підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері управління резервами та формування більш стійкої моделі публічного адміністрування в умовах сучасних безпекових викликів.

ПОДЯКИ

Немає

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Немає

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Антонюк О. Взаємодія органів виконавчої влади на базовому рівні у процесі оптимізації повноважень органів місцевого самоврядування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2022. № 71. С. 210–215. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.35>
- [2] Прокопенко С. Л. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері надання адміністративних послуг у контексті децентралізації та цифровізації. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. № 2. С. 25–30. URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.4>
- [3] Божко В. Правовий механізм взаємодії органів місцевого самоврядування із органами державної влади України в умовах воєнного стану. *Полтавський правовий часопис*. 2022. № 1. С. 5–18. URL: <https://plr.nlu.edu.ua/article/view/287724/285664>.
- [4] Панчишин Р. І. Поняття та форми взаємодії органів місцевого самоврядування і місцевих органів державної виконавчої влади. *Право і суспільство*. 2018. Т. 2. № 6. С. 108–113. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5a3a8b32-7498-4bbb-a82b-b3a21a7a6680/content>.
- [5] Gov.ua Державні сайти України: URL: <https://decentralization.gov.ua/>
- [6] Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування : монографія. Київ : МАУП, 2004. 432 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Osvita/Navch_metod_d_t/Navch_metod_materiali/Politologiya/Principi_i_metodi_kuybida.pdf
- [7] Барвіненко В. Д. До питання класифікації принципів місцевого самоврядування як інституту адміністративного права. *Галицькі студії*. 2023. № 4. С. 53–57. URL: https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2023-4-8
- [8] Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (станом на 01.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
- [9] Про державні резерви : Закон України від 09.08.2023 № 3310-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3310-20#Text>
- [10] Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР (станом на 12.04.2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
- [11] Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Каб. Міністрів України від 10.09.2014 № 442 (станом на 27.02.2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п#Text>
- [12] Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII (станом на 04.03.2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
- [13] Про затвердження Положення про Державне агентство з управління резервами України : постанова Каб. Міністрів України від 15.04.2025 № 435 (станом на 24.07.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-2025-п#Text>
- [14] Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій : постанова Каб. Міністрів України від 17.06.2015 № 409 (станом на 05.02.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-п#Text>
- [15] Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
- [16] Прокопенко С. Л. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері надання адміністративних послуг у контексті децентралізації та цифровізації. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. № 2. С. 25–30. URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.4>
- [17] Шаповал Р. В. Деякі питання адміністративно-правового регулювання повноважень органів місцевого самоврядування під час дії адміністративного режиму воєнного

- стану. *Інтернаука. Серія «Юридичні науки»*. 2022. №3(85). С. 69–79. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-3-10825>
- [18] Про погодження рішення Кабінету Міністрів України про відпуск матеріальних цінностей із незнижуваного запасу державного матеріального резерву : постанова Верхов. Ради України від 29.05.2023 №3121-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3121-20#Text>
- [19] Міністерство економіки рекомендує не закуповувати м'ясні консерви до державного резерву. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/17181695-52ff-4f6d-82c9-e6b417047620?lang=uk-UA&title=DerzhavnoRezervu>
- [20] Interfax-Ukraine. Держрезерв реалізує незатребуване майно, термін зберігання якого закінчився. *Інтерфакс-Україна*. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/946206.html>
- [21] Шмигаль анонсував реформування державного резерву. *Львівський портал*. URL: <https://portal.lviv.ua/news/2023/02/17/shmyhal-anonsuvav-reformuvannia-derzhavnoho-rezervu>
- [22] Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 №2073-IX (станом на 15.11.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
- [23] В Україні змінили порядок продажу запасів Держрезерву. Мінфін – все про фінанси: новини, курси валют, банки. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2023/06/28/108138934/>

REFERENCES

- [1] Antonyuk, O. (2022). Interaction of executive authorities at the basic level in the process of optimizing the powers of local self-government bodies. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series «Law»*, 71, 210–215. Retrieved from <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.35>
- [2] Prokopenko, S. L. (2024). Interaction of state authorities and local self-government bodies in the field of providing administrative services in the context of decentralization and digitalization. *Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, Law*, 2, 25–30. Retrieved from <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.4>
- [3] Bozhko, V. (2022). Legal mechanism of interaction of local self-government bodies with state authorities of Ukraine under martial law. *Poltava legal journal*, 1, 5–18. Retrieved from <https://plr.nlu.edu.ua/article/view/287724/285664>.
- [4] Panchyshyn, R. I. (2018). Concept and forms of interaction of local self-government bodies and local state executive bodies. *Law and Society*, 2(6), 108–113. Retrieved from <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5a3a8b32-7498-4bbb-a82b-b3a21a7a6680/content>.
- [5] *Gov.ua State websites of Ukraine*. Retrieved from <https://decentralization.gov.ua/>
- [6] Kuybida, V. S. (2004). *Principles and methods of activity of local self-government bodies*. Kyiv: MAUP. Retrieved from https://uu.edu.ua/upload/Osvita/Navch_metod_d_t/Navch_metod_materiali/Politologiya/Principi_i_metodi_kuybida.pdf
- [7] Barvinenko, V. D. (2023). On the issue of classification of principles of local self-government as an institute of administrative law. *Galician Studies*, 4, 53–57. Retrieved from https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2023-4-8
- [8] Constitution of Ukraine (1996, June). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
- [9] On State Reserves: Law of Ukraine (2023, September). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3310-20#Text>

- [10] On Local Self-Government in Ukraine: Law of Ukraine (1997, May). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
- [11] On the optimization of the system of central executive bodies: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 442 (2014, September). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п#Text>
- [12] On the legal regime of martial law: Law of Ukraine (2015, May). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
- [13] On approval of the Regulations on the State Agency for Reserve Management of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 442 (2014, September). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-п#Text>
- [14] On approval of the Model Regulation on regional and local commissions on technogenic and environmental safety and emergencies: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 409 (2015, June). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/409-2015-п#Text>
- [15] Ministry of Digital Transformation of Ukraine. Retrieved from <https://thedigital.gov.ua/>
- [16] Prokopenko, S. L. (2024). Interaction of state authorities and local self-government bodies in the field of providing administrative services in the context of decentralization and digitalization. *Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, and Law*, 2, 25–30. Retrieved from: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.2.4>
- [17] Shapoval, R. V. (2022). Some issues of administrative and legal regulation of the powers of local government bodies during the administrative regime of martial law. *Internauka. Series «Legal Sciences»*, 3(85), 69–79. Retrieved from <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-3-10825>
- [18] On approval of the decision of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the release of material values from the inexhaustible stock of the state material reserve: Resolution of the Supreme Court. Rada of Ukraine No. 3121-IX (2023, May). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3121-20#Text>
- [19] The Ministry of Economy recommends not purchasing canned meat for the state reserve. Retrieved from <https://me.gov.ua/News/Detail/17181695-52ff-4f6d-82c9-e6b417047620?lang=uk-UA&title=DerzhavnogoRezervu>
- [20] Interfax-Ukraine. The State Reserve sells unclaimed property whose storage period has expired. *Interfax-Ukraine*. Retrieved from <https://interfax.com.ua/news/economic/946206.html>
- [21] Shmyhal announced the reform of the state reserve. *Lviv portal*. Retrieved from <https://portal.lviv.ua/news/2023/02/17/shmyhal-anonsuvav-reformuvannia-derzhavnoho-rezervu>
- [22] On the administrative procedure: Law of Ukraine (2022, February). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
- [23] The procedure for selling the State Reserve's reserves has been changed in Ukraine. Ministry of Finance – all about finance: news, exchange rates, banks. Retrieved from <https://minfin.com.ua/ua/2023/06/28/108138934/>

В'ячеслав Станіславович Політанський

Доктор юридичних наук, старший дослідник

Провідний науковий співробітник сектору теоретико-методологічних проблем організації державної влади

Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування

Національної академії правових наук України
61002, вул. Чернишевська, 80, Харків, Україна
email: slavik777tom@gmail.com

Viacheslav S. Politsanskyi

Doctor of Law, Senior Researcher
Leading Researcher Sector of Theoretical and Methodological
Problems of the Organization of State Power
Scientific Research Institute of State Building and Local Government
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
61002, 80 Chernyshevsk St., Kharkiv, Ukraine
email: slavik777tom@gmail.com

Ганна Миколаївна Зайкіна

Доктор юридичних наук, професор
Професор кафедри правового забезпечення та адміністрування транспортної діяльності
Український державний університет залізничного транспорту
61050, майдан Фейєрбаха, 7, Харків, Україна

Головний науковий співробітник сектору теоретико-методологічних проблем організації державної влади
Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України
61002, вул. Чернишевська, 80, Харків, Україна
email: Anna-zaykina@ukr.net

Hanna M. Zaikina

Doctor of Law, Professor
Professor of the Department of Legal Support and Administration of Transport Activities
Ukrainian State University of Railway Transport
61050, 7 Feuerbach Sq., Kharkiv, Ukraine

Chief Researcher Sector of Theoretical and Methodological
Problems of the Organization of State Power
Scientific Research Institute of State Building and Local Government
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
61002, 80 Chernyshevsk St., Kharkiv, Ukraine
email: Anna-zaykina@ukr.net

Рекомендоване цитування: Політанський В. С., Зайкіна Г. М. Особливості взаємодії державного агентства з управління резервами України та органів місцевого самоврядування. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2026. Том 33. № 3. С. 135–156. <https://doi.org/10.31359/1993-0909.2026.33.3.135>.

Suggested Citation: Politsanskyi, V. S., & Zaikina, H. M. (2026). Features of the Interaction Between the State Agency for Reserves Management of Ukraine and Local Government Bodies. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 33(3), 135–156. <https://doi.org/10.31359/1993-0909.2026.33.3.135>.

Дата першого надходження статті до видання: 15.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.06.2026

Дата публікації (оприлюднення): 30.09.2026

Ця робота ліцензується відповідно до

Creative Commons Attribution 4.0 International License